

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΧΙΟΥ, ΨΑΡΩΝ & ΟΙΝΟΥΣΣΩΝ

Πρωτ. 474
Αριθμ.
Διεκπ. 184

Έν Χίω τῆ 12ῃ Μαρτίου 2024
Μνήμη Θεοφάνους τοῦ ὁμολογητοῦ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Πρός
τόν Ἱερόν Κλήρον
τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱ. Μητροπόλεως

Διά τοῦ παρόντος, ἀποστέλλομεν ὑμῖν, συνημμένως, τόν ὑπ' ἀριθ.
Πρωτ. 152/2024 Κατηχητήριον Λόγον τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ
Πατριάρχου κ. κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ, ἐπί τῆ ἐνάρξει τῆς Ἁγίας καί
Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, ὁ ὁποῖος δέον ὅπως ἀναγνωσθῆ, ἐπ' Ἐκκλησίας,
κατά τήν πρώτην Θεῖαν Λειτουργίαν τῶν Προηγιασμένων Τιμίων
Δώρων.

Ἐντολή τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου
● ΓΕΝΙΚΟΣ ΑΡΧΙΕΡ. ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ

Πρωτοπρ. Δημήτριος Κ. Γεωμέλος

ΛΟΓΟΣ ΚΑΤΗΧΗΤΗΡΙΟΣ
ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΝΑΡΞΕΙ
ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΗΣ ΤΕΣΣΑΡΑΚΟΣΤΗΣ

+ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ
ΕΛΕΩΙ ΘΕΟΥ
ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ - ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ
ΠΑΝΤΙ ΤΩΙ ΠΛΗΡΩΜΑΤΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ,
ΧΑΡΙΣ ΕΙΗ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΗ
ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ΚΑΙ ΚΥΡΙΟΥ ΗΜΩΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ,
ΠΑΡ' ΗΜΩΝ ΔΕ ΕΥΧΗ, ΕΥΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΣΥΤΧΩΡΗΣΙΣ.

***

Τιμώτατοι αδελφοί Αρχιερείς και τέκνα εν Κυρίω εύλογημένα,

Η χάρις του Θεού της αγάπης μας ήξίωσε και πάλιν να εισέλθωμεν εις την ψυχωφελή περίοδον του Κατανυκτικού Τριωδίου και να φθάσωμεν εις την Αγίαν και Μεγάλην Τεσσαρακοστήν, εις τό πλήρες άνωθεν δωρημάτων και σταυροαναστασίμου εύφροσύνης στάδιον των άσκητικών άγώνων. Κατά τό εύλογημένον αυτό διάστημα αποκαλύπτεται εύκρινώς ό πνευματικός πλούτος και ό δυναμισμός της έκκλησιαστικής ζωής και ή σωτηριολογική αναφορά όλων των έκφάνσεών της.

Πολλά εδιδάχθημεν ήδη εκ της άδιεξόδου και αυτοδικαιωτικής ύπερηφανίας του Φαρισαίου, εκ του άγόνου ήθικισμού και της σκληροκαρδίας του πρεσβυτέρου υιού της παραβολής του άσώτου και εκ της αναληθσίας και της καταδίκης εκείνων, οι οποίοι ήδιαφόρησαν διά τούς πεινώντας, τούς διψώντας, τούς ξένους, τούς γυμνούς, τούς άσθενείς και τούς εν φυλακή «ελαχίστους αδελφούς» του Κριτού. Έφανερώθη δε εις όλους μας ή αξία και ή ισχύς της ταπεινώσεως και της μετανοίας, της συγχωρητικότητας και της έλεημοσύνης, στάσεων, εις την καλλιέργειαν των οποίων μάς καλεί μέ έμφασιν ή Έκκλησία κατά την άρχομένην περίοδον.

Η Αγία και Μεγάλη Τεσσαρακοστή είναι καιρός εύπρόδεκτος πνευματικής, ψυχικής και σωματικής καθάρσεως και γυμνασίας, διερχομένων, ως ήκούσαμεν εις την πρό όλίγου αναγνωσθείσαν ευαγγελικήν περικοπήν, διά μέσου της νηστείας, ή οποία δέν επιτρέπεται να τηρήται «πρός τό θεαθηναι τοις ανθρώποις», καθώς και διά της συγχωρητικότητας προς τούς αδελφούς: «Εάν αφήτε τοις ανθρώποις τά παραπτώματα αυτών, αφήσει και υμίν ό Πατήρ υμών ό ουράνιος»¹. Αυτό έξ άλλου όμολογοϋμεν

¹ Μαθ. στ', 14.

καθ' ἡμέραν εἰς τὴν Κυριακὴν προσευχὴν μετὰ τὸ «ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν»².

Χθές, Σάββατον τῆς Τυροφάγου, ἡ Ἐκκλησία ἐτίμησε τὴν μνήμην τῶν ἐν ἀσκήσει λαμπρῶν Ἁγίων ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν. Οἱ Ἅγιοι δὲν εἶναι μόνον πρότυπα τῶν πιστῶν εἰς τὸν καλὸν ἀγῶνα τῆς ἐν Χριστῷ καὶ κατὰ Χριστὸν ζωῆς, ἀλλὰ καὶ συνοδοιπόροι, φίλοι καὶ ἀρωγοὶ εἰς τὸν ἀσκητικὸν δόλιχον τῆς νηστείας, τῆς μετανοίας καὶ τῆς ταπεινώσεως. Δὲν εἴμεθα μόνοι εἰς τὴν προσπάθειάν μας, ἀλλὰ ἔχομεν εὐδοκοῦντα καὶ εὐλογοῦντα τὸν Θεὸν καὶ συμπαραστάτας τοὺς Ἅγιους καὶ τοὺς Μάρτυρας, μεσίτριαν δὲ ὑπὲρ πάντων ἡμῶν πρὸς Κύριον τὴν Ἀγιόπρωτον Θεοτόκον. Ἡ ἀγιότης εἶναι τεκμήριον τῆς δυνάμεως τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς συνεργίας τοῦ ἀνθρώπου, ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, διὰ τῆς μετοχῆς εἰς τὰ ἱερά μυστήρια καὶ διὰ τῆς τηρήσεως τῶν θείων προσταγμάτων. Δὲν ὑπάρχει «ἀδάπανος εὐλάβεια» καὶ «εὐκολος Χριστιανισμός», οὔτε «πλατεῖα πύλη» καὶ «εὐχωρὸς ὁδός», ἀπάγουσαι πρὸς τὴν οὐράνιον Βασιλείαν³.

Ἡ Ἐκκλησία συνεχῶς μᾶς ὑπενθυμίζει ὅτι ἡ σωτηρία δὲν εἶναι ἀτομικόν, ἀλλὰ ἐκκλησιαστικόν γεγονός, κοινόν ἄθλημα. Κατὰ τὴν θεοσκεπάστον Ἁγίαν καὶ Μεγάλην Τεσσαρακοστήν, ἀποκαλύπτεται ἡ καθοριστικὴ διὰ τὴν πνευματικὴν ζωὴν τοῦ πιστοῦ σημασία τῆς μετοχῆς εἰς τὴν ζωὴν τῆς κοινότητος, εἰς τὴν χριστιανικὴν οἰκογένειαν καὶ τὴν ἐνορίαν ἢ ἀντιστοίχως, εἰς τὸ μοναστικὸν κοινόβιον. Ἐπιθυμοῦμεν νὰ ἐξάρωμεν τὴν λειτουργίαν τῆς χριστιανικῆς οἰκογενείας ὡς κοινότητος ζωῆς διὰ τὴν βίωσιν τῆς πνευματικότητος τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς. Ὁ ἐν Ἁγίοις προκάτοχος τῆς ἡμῶν Μετριότητος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος ἀπεκάλεσε τὴν οἰκογένειαν «Ἐκκλησίαν μικράν»⁴. Ὄντως, εἰς τὴν οἰκογένειαν συντελεῖται ἐκκλησιοποίησις τῆς ὑπάρξεώς μας, ἀναπτύσσεται ἡ αἴσθησις τοῦ κοινωνικοῦ καὶ κοινοτικοῦ χαρακτήρος τοῦ ἀνθρωπίνου βίου καὶ τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς, ἡ ἀγάπη, ὁ ἀλληλοσεβασμὸς καὶ ἡ ἀλληλεγγύη, βιοῦνται ἡ ζωὴ καὶ ἡ χαρὰ τῆς συμβιώσεως ὡς θεία δωρεά. Ἡ κοινὴ προσπάθεια ἐφαρμογῆς τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ κανόνος καὶ τοῦ ἡθους τῆς νηστείας ἐν τῷ πλαισίῳ τῆς οἰκογενείας, ἀναδευενεὶ τὸν χαρισματικὸν χαρακτήρα τῆς ἀσκητικῆς βιοτῆς καὶ εὐρύτερον, τὴν βεβαιότητα ὅτι ὅλα τὰ ἀληθῆ, τὰ σεμνά καὶ τὰ δίκαια εἰς τὴν ζωὴν μας προέρχονται ἀνωθεν, ὅτι, παρά τὴν ἰδικὴν μας συνεργίαν καὶ συμβολὴν, ὑπερβαίνουν, ἐν τέλει, τὸ ἀνθρωπίνως ἐφικτὸν καὶ τὰ ἀνθρώπινα μέτρα. Ἐξ ἄλλου, ἡ κοινότης τοῦ βίου, ἡ οὐ ζητοῦσα τὰ ἑαυτῆς πρὸς ἀλλήλους ἀγάπη καὶ ἡ συγχωρητικότης δὲν ἀφήνουν χώρον εἰς τὸν δικαιοματισμὸν καὶ τὴν αὐταρέσκειαν. Ἐκφρασιν αὐτοῦ τοῦ πνεύματος «κοινῆς ἐλευθερίας» καὶ εὐχαριστιακοῦ ἀσκητισμοῦ ἀποτελεῖ ἡ ἀδιάσπαστος σύνδεσις νηστείας, φιλανθρωπίας καὶ μετοχῆς εἰς τὴν ἐνοριακὴν καὶ λειτουργικὴν ζωὴν τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ βίωσις τοῦ «σαρακοστιανοῦ κλίματος» εἰς τὴν χριστιανικὴν οἰκογένειαν ὀδηγεῖ εἰς τὸ βάθος τῆς ἀληθείας τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐμπειρίας καὶ ἀποτελεῖ κοιτίδα καὶ ἀφετηρίαν χριστιανικῆς μαρτυρίας εἰς τὴν ἐκκοσμικευμένην σύγχρονον κοινωνίαν.

Εὐχέσθε, ἀδελφοί καὶ τέκνα, νὰ διατρέξωμεν ἅπαντες μετὰ ἔνθεον ζῆλον τὸ στάδιον τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς ἐν νηστείᾳ καὶ μετανοίᾳ, ἐν προσευχῇ καὶ κατανύξει, εἰρηνεύοντες ἐν ἑαυτοῖς καὶ μετ' ἀλλήλων, κοινωνοῦντες τὴν ζωὴν,

² Ματθ. στ', 12.

³ Πρβλ. Ματθ. ζ', 13-14.

⁴ Ἰ. Χρυσόστομον, Ὑπόμνημα εἰς τὴν πρὸς Ἐφεσίους ἐπιστολήν, κ', PG 62, 143.

ἀναδεικνυόμενοι «πλησίον» τῶν ἐν ἀνάγκαις ἐν ἔργοις φιλανθρώποις, συγχωροῦντες ἀλλήλοις καί δοξολογοῦντες ἐν παντί τό ὑπερουράνιον ὄνομα τοῦ Θεοῦ τοῦ ἐλέους, δεόμενοι Αὐτοῦ ὅπως εὐδοκίῃ νά φθάσωμεν κεκαθαμέναις διανοίαις τήν Ἁγίαν καί Μεγάλην Ἑβδομάδα καί νά προσκυνήσωμεν ἐν χαρᾷ καί ἀγαλλιάσει τήν λαμπροφύρον Ἀνάστασίν Του.

Ἁγία καί Μεγάλη Τεσσαρακοστή ,βικδ΄
† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως
διάπυρος πρὸς Θεόν εὐχέτης πάντων ὑμῶν

Ἀναγνώσθητω ἐπ' ἐκκλησίας κατὰ τήν Κυριακὴν τῆς Τυρινῆς, ιζ' Μαρτίου, ἀμέσως μετὰ τό Ἱερὸν Εὐαγγέλιον.